

NÁVŠTEVA ŠTÚROVCOV U JÁNA HOLLÉHO NA DOBREJ VODE. HISTORICKÝ (MIKRO)NARATÍV V KONTEXTE FORMOVANIA KOLEKTÍVNEJ PAMÄTI A IDENTITY SLOVÁKOV

PETER MACHO

MACHO, Peter. The visit of Štúr's group to Ján Hollý at Dobrá Voda. A historical micro-narrative in the context of the formation of the collective memory and identity of the Slovaks. *Historický časopis*, 2017, 65, 2, pp. 239-264, Bratislava.

The study analyses the structural elements of the story of three members of Štúr's group to the poet Ján Hollý. The meeting of representatives of the Protestant and Catholic intelligentsia in 1843 is one of the key moments in the Slovak national historical narrative. It symbolizes national unity overcoming confessional limitations. The author investigates this story as part of nationalist propaganda, pointing to its use for the needs of national ideology.

Key words: History of Slovakia in the 19th and 20th centuries. Slovak nationalism. National story. Standard written language. Ján Hollý. Ľudovít Štúr.

Popredný český historik Eduard Maur v rámci publikácie o kolektívnej pamäti prízvukuje skutočnosť, že stúpenci rôznych vedeckých tradícií a konceptov – či už je to historické vedomie a povedomie, kolektívna pamäť, mýtus alebo tradícia – dochádzajú k rovnakému záveru, že totiž tieto fenomény plnia v podstate totožné funkcie: „[...] *slouží nejen k pořádání chaotických útržků individuálních znalostí a představ o minulosti ve smysluplný celek, ale [...] jsou i významným nástrojem konstituování identity daného společenství a upevnění jeho soudržnosti, [...] mají rovněž významnou funkci legitimizační (ať již ve smyslu potvrzení stávajícího stavu, institucí, struktur, autorit, nebo jako podpora požadavků na jejich změnu), [...] vztahují [se] k určitým hodnotám, které příslušníci dané kolektivity považují (resp. mají považovat) za podstatné a které jsou chápány jako určitý normativ pro budoucnost, stejně jako k osobnostem nebo aktům, které tyto hodnoty ztělesňují*“.¹

Bádatelia sa podľa Maura zhodujú aj v názore, že v prípade kolektívnych predstáv o minulosti ide o fenomén, ktorý je z veľkej časti konštruovaný, „*a to zámerně a plánovitě, jako výsledek cílené politiky paměti, která využívá paměti manipulativním způsobem k dosažení žádoucího cíle.*“²

Ako historik, ktorý sa dlhodobo venuje výskumu kolektívnej pamäti a identity, sa v tejto štúdii neusilujem analyzovať len konkrétnu historickú udalosť, návštevu štúrovcov u Jána Hollého na Dobrej Vode (17. júla 1843) z hľadiska faktografie; zaujíma ma aj odpoveď na otázku, ako a prečo sa spomínaná udalosť a príbeh o nej, teda konkrét-

1 MAUR, Eduard. Památná místa: Místa paměti ve vlastním (t. j. topografickém) smyslu slova. In MASLOWSKI, Nicolas – ŠUBRT, Jiří a kol. *Kolektivní paměť. K teoretickým otázkám*. Praha : Univerzita Karlova v Praze; Nakladatelství Karolinum, 2014, s. 143. ISBN 9788024626895.

2 MAUR, ref. 1, s. 143.